

бТВ, "Тази сутрин"
11 ноември 2015 г.

Бисер Петков: Сега 100 работещи издържат 80 пенсионери

Водещ Антон Хекияян: Дали обаче ще има пари в Националния осигурителен институт, сега ще разберем от неговия управител Бисер Петков, който ни е на гости. Добро утро г-н Петков

Бисер Петков: Добро утро

Водещ: Ще си говорим за парите и за бюджета, защото тази година се очаква бюджетът на НОИ да бъде рекорден, над 10 млрд. лв.,

Бисер Петков: Позволете ми г-н Хекияян, тъй като днес е професионалният празник на служителите на НОИ, да поздравя моите колеги за празника, да им благодаря за постигнатите резултати и да им пожелаем здраве и нови професионални успехи.

Водещ: С какво е свързан празникът? Защо празнувате точно днес?

Бисер Петков: Празникът е деня на Свети Мина, 11 ноември. Свети Мина е покровител на сираците, инвалидите, на самотните майки и на хората, които разчитат осигурителният институт да ги подкрепи в труден момент.

Водещ: Най-общо казано, на бедните. Покровител на бедните.

Бисер Петков: На хората, които имат нужда от осигурителна закрила.

Водещ: Между другото ние ще отбележим празника малко по-късно с директно включване от манастира „Свети Мина“ в София. Но означава ли, защото споменахме 10 млрд., критичната граница е мината с бюджета на НОИ, който ще бъде разгледан в Народното събрание..... Означава ли, че колкото е по-голям бюджета на НОИ, толкова сме по-бедни?

Бисер Петков: Може да се търси такава връзка. Наистина планираните разходи в проекта на бюджета са в размер на 10 млрд. и 44 млн. лв. и през 2016 г. се преминава тази психологическа граница, бих казал, на 10 млрд. за бюджета на ДОО. Тенденцията в последните години е номинално бюджетът на ДОО да расте като съотношение от БВП. Това представляват около 11,5% от БВП на страната за разходи за социални плащания.

Водещ: Дали повечето пари, които се отделят за пенсии за следващата година и това, че те ще се увеличават, е част от раздут бюджет, ако можем да го наречем раздут, но той е наистина огромен, 10 млрд. не са малко. Нещо, което ще се случи от 1 януари тази година беше въведен електронният болничен за лекарите, обаче сега ще се случва това и от страна на работодателите и те трябва да се регистрират. Ще има ли проблеми в системата от 1 януари? Предвиждате ли такива? Колко работодатели трябва да се регистрират в НОИ?

Бисер Петков: Работим, за да няма такива проблеми. Наистина това е вторият етап от електронизацията на обмена на данни между от една страна органите на медицинската експертиза, етап който вече приключи, сега предстои реализацията на втория етап, осигурителите и самоосигуряващите се лица да подават документи и данни по електронен път.

Водещ: И това ще се случва само по електронен път?

Бисер Петков: Това ще се случи, надявам се, преобладаващо по електронен път. Наредбата за паричните обезщетения и плащания, която влиза в сила от 1 януари следващата година, допуска до 2 документа да се представят на хартиен носител, до 10 да се представят на електронен носител, тоест записани, и над 10 документа да се представят задължително по електронен път. Като, разбира се, ние разчитаме, че осигурителите ще изберат и масово ще ползват и ще прилагат този вариант - да подават документите по електронен път.

Водец: За да го направят, трябва да се регистрират в НОИ допълнително.

Бисер Петков: Да, това е условието.

Водец: Колко работодатели трябва да направят тази регистрация според вашите данни?

Бисер Петков: Според нашите разчети около 150 хил. осигурители и самоосигуряващи се лица подават данни в НОИ за изплащане на парични обезщетения.

Водец: За какъв период трябва да го направят?

Бисер Петков: Периодът започва от 1 декември, преди влизане в сила на останалите текстове от наредбата, и този период не е лимитиран. На практика, до първото подаване, което при съответния работодател може да стане в даден момент в бъдеще, той трябва да се регистрира, ако избере този вариант на подаване. Но тук искам да уточня, че първото подаване на документи по електронен път всъщност ще бъде от 10 февруари, тъй като срокът за подаване е до 10-то число след месеца, в който е представен документът, така че тези, които подават регулярно такива документи, ще имат реално два месеца и половина, за да извършат тази регистрация.

Водец: Да кажем, че за два месеца 150 хил. работодатели е изключително голяма бройка за доста малък период, очакват ли системата да блокира? Защото проблеми имаше с въвеждането на електронния болничен за лекарите тази година.

Бисер Петков: Да така е. Подготовката за втория етап започна доста по-рано. Наредбата беше приета в началото на лятото. НОИ има от месец август разработена система за подаване на документи и данни по електронен път. Готов е и регистрационният модул, така че от 1 декември ние ще имаме готовност да извършваме тази регистрация.

Водец: Има ли риск от 1 януари на хората да им се забави болничният или парите по болничния именно заради това, че фирмите не са успели да се регистрират?

Бисер Петков: Няма такъв риск. Така или иначе фирмите имат това задължение да подават данните и на тяхна основа да се прави преценка и да се изплащат съответните парични обезщетения.

Водец: И все пак 150 хиляди фирми трябва да се регистрират. Те уведомени ли са, знаят ли за това нещо изобщо?

Бисер Петков: Точно затова работим, за да бъдат уведомени. На сайта на НОИ вече има рубрика, в която има информация. Наскоро отпечатахме и разпространяваме в нашите приемни информационна брошура, която е насочена именно към задължените по наредбата лица - осигурители и самоосигуряващи се лица. В нея е описано как да се подготвят, за да изпълнят тези свои задължения, какъв избор да направят, за да могат наистина да бъдат готови и процесът да тръгне нормално.

Водещ: На мен, Слава Богу, не ми се е налагало да чакам да ми се изплатят пари от болничен, но много мои приятели и колеги казват, че има забавяне. Този електронен вариант ще ускори ли плащането? И с колко?

Бисер Петков: Това е една от целите на тази промяна, на тази нова електронна услуга. Сега нормативният срок за изплащане на паричното обезщетение е до 15 работни дни от представянето на всички необходими документи в НОИ. А след 1 юли нормативният срок се скъсява с 5 дни – става 10 дни. Като ние разчитаме, че този ефект, тоест скъсяването на периода на изплащане на паричните обезщетения, ще се почувства още преди средата на годината, защото и сега в голямата част от нашите териториални подразделения, където няма толкова много болнични, плащанията стават в рамките на 5, 6, 7 дни. Значително по-кратък срок от нормативния.

Водещ: Ами да се чувстват уведомени фирмите и да се регистрират при Вас. Сега по другите теми. Ще си говорим и за бюджета, но преди всичко все пак споменахте, че НОИ празнува на Св. Мина, а той пък е закрилник на бедните и хората, които имат нужда от помощ, та ще има ли коледни добавки за пенсионерите?

Бисер Петков: Аз се надявам, че днес правителството ще вземе това решение като разчетите, които НОИ направи са за коледни добавки в размер на 40 лв. за пенсионерите, които получават пенсии в размер до 300 лв. включително. Става дума за реалния размер на изплащаната пенсия. Някои хора получават и допълнителна пенсия, добавки, компенсации... По наши разчети това са 1 263 000 пенсионери. Повече от половината от българските пенсионери би трябвало да очакват с декемврийската пенсия да получат и тази еднократна допълнителна сума.

Водещ: След това лутане около това дали да има реформа и каква да е тя в МВР и след протестите, които видяхме, очаквате ли и другата година, а може би и тази, много повече хора в системата за сигурност и МВР да подадат документи за пенсиониране по-рано и да се възползват от това нещо и това да е натиск върху НОИ?

Бисер Петков: Тази група лица не са толкова голяма, за да може те да застрашат системата. През последните една-две години, когато се коментираше дали да има възраст за пенсиониране при работещите в сектор сигурност и охрана, знаете, че в един период имаше такава възраст и за работещите в Министерство на отбраната, отпадането ѝ в последствие създаваше несигурност, е значителен броят на лицата, които са се пенсионирали по чл. 69, тоест редът, който е предвиден за пенсиониране на тези лица. Така или иначе в приетите промени има някои преходни режими, от които очакваме да се възползват лицата, за да упражнят това право.

Водещ: Дали очаквате увеличение на бройката, чисто прогнозно?

Бисер Петков: Да. Очакваме, но то не е толкова значително и е в рамките на това от миналата и което наблюдаваме до девети месец на тази година.

Водещ: За увеличението на пенсиите, което е планирано за догодина, са планирани 350 млн. лв. допълнително. Тези 350 млн. лв. ли преливат допълнително над тези 10 млрд. лв. като бюджет на НОИ и колко се очаква да са пенсионерите другата година?

Бисер Петков: Разходите за пенсии в бюджета на ДОО наистина са най-големият дял. За следващата година планираните разходи за пенсии са 8 млрд. и 700 млн. лв. Разбирате, че това са около 87-88% от общия бюджет, като в тази сума повишението наистина е с около 350 млн. лв. То се дължи преди всичко от предвиденото индексирание на пенсиите от 1 юли следващата година по швейцарското правило с 2,5%.

Водещ: Да си кажем и колко работещи издържат колко пенсионери.

Бисер Петков: Сега съотношението е, че 100 работещи издържат 80 пенсионери. Това е съотношение, което не е достатъчно, за да може да се самофинансира системата. Тези системи от бисмарков тип са разчетени да се самофинансират, когато двама работници и издържат 1 пенсионер.

Водещ: След 5 или след 10 години какви са Вашите прогнози? Какво ще е съотношението? 100 работещи на 120 или 150 пенсионери?

Бисер Петков: След 5-10 години нещата все още ще бъдат в тези рамки. Няма да има съществена промяна в този коефициент на зависимост, който представлява съотношението между внасящите в системата и ползващите от системата. Но след 15-20 г. нещата ще отидат към по-неблагоприятни съотношения и тогава съответно ще трябва допълнителни ресурси за финансиране на изплащането на пенсиите, като участие на Сребърния фонд, който знаете, че е създаден за тази цел и може би и други мерки.

Водещ: Говорим много за пенсиите, защото, както Вие казахте, близо 9 млрд. лв. са парите, които ще отидат за пенсии. Обаче и за бедните и за майките два бързи въпроса. Колко пари отиват за издръжка на социално слаби?

Бисер Петков: В случая в бюджета на ДОО основните плащания са за осигурени лица, тоест за такива, които имат принос към системата. Разбира се, има и някои плащания, които не са финансирани с принос, но те се финансират директно от държавния бюджет. Пример са пенсиите, несвързани с трудова дейност. Това са социалните инвалидни пенсии, това са персоналните пенсии, които се отпускат преди всичко на деца, които не могат да получат наследствена пенсия при загубата на своите родители и т.н. Сумата, която е за паричните обезщетения и плащания, социалните обезщетения и плащания, които са в бюджета за следващата година надхвърля 1 млрд. и 200 млн. лв. Това основно са плащанията за майчинство, обезщетенията за временна неработоспособност и паричните обезщетения за безработица.

Водещ: Споменахте майчинство. Защо стана така, че прословутите 340 лв. се запазват за втората година от майчинството при условие, че все пак имаше идея да се синхронизират с минималната заплата?

Бисер Петков: Да, имало е периоди, в които размерът на това обезщетение е било равно на минималната работна заплата, но има и дълги периоди, в които то изостава от минималната работна заплата. Така че, в проекта на бюджета за следващата година е предвидено то да се запази на сегашното равнище от 340 лв.

Водещ: Благодаря Ви. Отново честит празник и дано да нямате проблеми с фирмите, които трябва да се регистрират и да няма забавяне.

Бисер Петков: И аз благодаря.